

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 32P/36/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116224442
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Šulek
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2017:2116224442.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudcom JUDr. Jozefom Šulekom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: K. V., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: otec: S. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. 15, XXX XX P., a matky E. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, XXX XX P., zdržujúca sa na adrese: C. XX, XXX XX I. T., o návrhu otca na zvýšenie výživného a o návrhu matky na zníženie výživného k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Návrh otca na zvýšenie výživného zamietam.

II. K. je povinná platiť výživné na maloletého K. V., nar. XX.XX.M. vo výške XX,-eur mesačne a to vždy do XX. dňa toho ktorého mesiaca, na ktoré sa výživné poskytuje, a to odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku k rukám otca S. V., nar. 20.02.1975.

III. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 16P 29/2011-80 zo dňa 08.03.2012 v časti určenia výživného na maloletého K. V., nar. XX.XX.XXXX.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súde dňa 03.11.2016 sa otec maloletého K. V., nar. XX.XX.XXXX domáhal zvýšenia výživného na syna. Otec návrh odôvodnil tým, že výživné bolo poslednýkrát upravené rozsudkom Okresného súdu Trnava sp.zn. 16P/29/2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.04.2012, a to tak, že výživné bolo zvýšené zo sumy 25,36 eur na sumu 50,- eur. Ďalej otec uviedol, že od posledného zvýšenia výživného mu podstatne narástli náklady spojené s výchovou, nakoľko navštevuje 6. ročník na II. stupni ZŠ v Cíferi, a športové aktivity, je mohutnej postavy. Otec uviedol, že výživné je vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, pričom ide o zákonnú povinnosť rodičov, a dieťa má právo sa podieľať na životnej úrovni rodičov. Tiež uviedol, že matka bola v čase určenia poslednej vyživovacej povinnosti na materskej dovolenke, pričom od posledného určenia výživného si ani raz svoju vyživovaciu povinnosť nespĺnila, nenavštevuje syna, nestará sa o neho, nijako ho nepodporuje. Záverom otec navrhol zvýšenie výživného na sumu 120,- eur mesačne.

2. Otec k žalobe pripojil doklady o nákupoch obuvi (č.l. 9), školských potrieb (č.l.9), doklad o nákupe mobilného telefónu, školských pomôcok, bytových potrieb, oblečenia, faktúru za telekomunikačné služby (č.l.10-11).

3. Otec doručil súdu potvrdenie o osobných zárobkových a majetkových pomeroch dňa 30.12.2016, z ktorého plynie, že jeho hrubý príjem za rok 2015 bol 630,- eur, a za rok 2016 670,- eur mesačne, za obdobie od júna 2016 do novembra 2016 582,- eur v čistom, poberá rodinný prídavok vo výške 23,52 eur a náhradné výživné 50,- eur, má úvery v celkovej výške 21.300,- eur s mesačnou splátkou 305,- eur. Má celkové výdavky na domácnosť 345,- eur mesačne + výdavky na kúrenie, plyn a elektrinu. Výdavky

na syna špecifikoval na sumu 240,- až 250,- eur mesačne. Otec na pojednávaní uviedol, že výdavky na maloleté dieťa predstavujú sumu približne 200,- eur mesačne, pričom raz je suma vyššia a raz suma nižšia.

4. Matka sa k návrhu vyjadrila podaním doručeným súdu dňa 07.03.2017, kde žiadala zníženie výživného, nakoľko má v starostlivosti tri maloleté deti, je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok vo výške 203,20 eur a rodinné prídavky vo výške 70,56 eur. Ďalej uviedla, že jej situácia je biedna, má dlh na výživnom voči ďalšej dcére, pričom nie je schopná hradiť výživné v požadovanej výške. Tiež uviedla, že žije s deťmi v domácnosti sama, deti navštevujú materskú školu, ktorá ju mesačne stojí 100,- eur, býva v podnájme, ktorý jej pomáha platiť blízka rodina a otec maloletých detí, ktorý s ňou nežije. Súčasne žiadala, aby súd rozhodol v jej neprítomnosti, nakoľko nemá prostriedky na cestovné, a deti nemá kde nechať. K návrhu pripojila správy z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny o splnení podmienok pre poberanie rodičovského príspevku a prídavkov na deti. Ďalej pripojila Trestný rozkaz Okresného súdu Humenné č.k. 1T/143/2016-62 zo dňa 21.12.2016, ktorým bola uznaná za vinnú z prečinu zanedbania povinnej výživy, pričom jej bol uložený trest odňatia slobody na 1 rok s podmienočným odkladom na 1 rok. Pripojila rodné listy detí, doklad o hradení výdavkov na škôlku.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom otca, oboznámením sa s názorom procesného opatrovníka a oboznámením sa s listinnými dôkazmi týkajúcich sa príjmov a výdavkov účastníkov konania, ich osobnými pomermi, ako aj pomermi v čase posledného rozhodovania o výživnom a rozhodol podľa nasledovných ustanovení zákona:

6. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine (ZR), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

7. Podľa § 62 ZR

- ods. 1 - plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

- ods. 2 - obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

- ods. 3 - každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

- ods. 4 - pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

- ods. 5 - výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

8. Podľa § 75 odsek 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnenú potrebu oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

9. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

10. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Podľa § 78 ods. 1, 3 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že sú splnené podmienky na zmenu rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 16P 29/2011-80 zo dňa 08.03.2012, ktoré nadobudlo

právoplatnosť dňa 11.04.2012, ktorým bola matke uložená povinnosť platiť výživné vo výške 50,- eur mesačne.

13. Súd vylúčením otca, ako aj predložených listinných dôkazov zistil, že pomery sa na strane maloletého čiastočne zmenili. V konaní 16P/29/2011 súd ustálil, že výdavky na maloletého mesačne predstavujú sumu 200,- eur mesačne, pričom otec s dieťaťom žil u svojich rodičov, ktorým prispieval na domácnosť sumou 150,- eur. Súd konštatuje, že v zásade nového rozhodovania o výživnom sa pomery otca a dieťaťa čo do zabezpečenia bytovej situácie nezmenili, kedy otec s dieťaťom stále bývajú u rodičov otca. Čiastočnú zmenu situácie predstavuje zvýšené výdavky v súvislosti so zabezpečením potrieb dieťaťa nad sumu 200,- eur, ktorá však nie je pravidelná. Maloletý má teda podľa tvrdenia otca štandardné mesačné výdavky vo výške 200,- eur až 250,- eur mesačne (strava, ošatenie, hygienické potreby - 150,- eur, školské potreby 20,- eur, výdavky na šport 30-40,- eur, kultúra 10,- eur, výdavky na lieky - zdravotnú starostlivosť 10,- eur).

14. Schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca a ich zmena : otec pracuje ako zamestnanec, pričom od poslednej úpravy výživného sa otcova príjmová situácia zlepšila z dôvodu vyvinutia väčšieho úsilia. V čase vydania pôvodného rozhodnutia otec dosahoval príjem vo výške 491,50 eur mesačne. V súčasnosti dosahuje príjem 582,- eur mesačne, t.j. otec mal nárast príjmu o 18 %. Súd konštatuje, že rast otcových príjmov je v dôsledku jeho snaženia s cieľom zabezpečiť potreby maloletého dieťaťa v rámci jeho osobnej starostlivosti. K príjmu 582,- eur je potrebné pripočítať ešte príjem z rodinných prídavkov vo výške 23,52 eur, ktoré však otec poberal aj v minulosti. Otec v súčasnosti stále býva so svojou matkou v jej dome.

15. Schopnosti, možnosti, osobné a majetkové pomery matky a ich zmena: matka je tak, ako v čase predchádzajúceho rozhodovania na materskej, resp. rodičovskej dovolenke, pričom má stále rovnaký, resp. obdobný príjem vo výške 270,- (273,76 eur). Oproti predchádzajúcemu stavu má však navyše ďalšie dve vyživovacie povinnosti, t.j. má celkovo 5 vyživovacích povinností. Na najstaršie dieťa, ktoré je síce plnoleté, avšak nedokáže sa ešte samo živiť, má zameškané výživné vo výške 1.488,- eur + 230,- eur. Jej vyživovacia povinnosť predstavuje voči uvedenému dieťaťu 30,- eur mesačne. Súd konštatuje, že nárast počtu vyživovacích povinností je značný. Súd ďalej konštatuje, že do uvedeného stavu sa matka dostala sama svojím prístupom, pričom tento vedie k tomu, že v súčasnosti je už trestne stíhaná pre neplnenie si vyživovacích povinností. Napriek uvedenému je však súd povinný preskúmať stav v čase rozhodnutia a prihliadnuť na osobné, majetkové a zárobkové pomery povinného rodiča. Súd konštatuje, že výživné matky na dve najstaršie deti v súčasnosti predstavuje sumu 80,- eur, pričom má povinnosť vyživovať aj tri mladšie deti, ktoré má zverené v osobnej starostlivosti. Súd vyhodnotil, že vyživovacia povinnosť matky je minimálne v súčasnosti vo výške 180,- eur, t.j. najstaršia dcéra 30,- eur mesačne, maloletý Michal 50,- eur a ďalšie tri maloleté deti minimálne vo výške 30,- eur mesačne. Výživné dosahuje sumu 65 % tvrdeného príjmu matky (rodičovský príspevok a rodinné prídavky). Súd konštatuje, že nebol zistený iný príjem matky, pričom však do príjmu súd započítal aj podporu rodiny, nakoľko je zrejmé, že matka by nemohla zo súčasných príjmov vyžiť už len vzhľadom na deklarované a preukazované výdavky na škôlku. Vzhľadom na uvedené súd ustálil výšku príjmov matky na 500,- eur, z čoho však suma príjmov nad 273,- eur predstavujú výpomoc od rodiny, resp. výživné na maloleté deti od otca troch najmladších maloletých detí. Súd príjmy matky stanovil na základe predpokladaných minimálnych výdavkov na úhradu nákladov štvorčlennej rodiny s prihliadnutím na tvrdené výdavky na škôlku, a to výdavky na nájom, stravu, oblečenie, zdravotnú starostlivosť. V súčasnosti platené výživné predstavuje sumu 36% takto definovaného príjmu matky. Súd vykonal lustráciu príjmov matky v sociálnej poisťovni, pričom nezistil iné príjmy matky okrem tvrdených. Súd súčasne zisťoval príjmy otca najmladších troch detí matky, pričom zistil, že tento bol naposledy trvale zamestnaný v januári a februári 2016 s príjmom 403,68 eur a 135,- eur. Iný príjem otca najmladších troch maloletých detí matky nebol zistený. Súd súčasne zisťoval nehnuteľný majetok matky a otca najmladších troch maloletých detí prostredníctvom katastrálneho portálu, pričom súd nezistil žiaden nehnuteľný majetok v ich vlastníctve. Súd konštatuje, že starostlivosť matky o maloleté deti jej v súčasnosti bráni sa zamestnať, avšak po dovŕšení troch rokov veku najmladšieho dieťaťa, keď toto nastúpi do predškolského zariadenia, môžu vzniknúť podmienky pre to, aby sa matka zamestnala a dosahovala vyšší príjem.

16. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, súd dospel k záveru, že nastala podstatná zmena okolností (pomero), a to v tomto prípade, nie na strane maloletého dieťaťa, ale na strane matky maloletého dieťaťa, ktorá má v súčasnosti už päť vyživovacích povinností. V súčasnosti síce mierne narástli výdavky na maloleté dieťa, ale súčasne narástli aj príjmy otca, avšak matke výrazne stúpol počet vyživovacích

povinností. Za takto zisteného stavu, súd rozhodol o zamietnutí návrhu otca na zvýšenie výživného, nakoľko mal za to, že nie sú splnené podmienky na strane matky. Súčasne súd vyhovel návrhu matky na zníženie na sumu, ktorú stanovila, ako sumu, ktorú je schopná platiť, t.j. sumu 30,- eur mesačne. Súd súčasne konštatuje, že uvedená suma je takmer totožná so sumou minimálneho výživného, ktoré bez ohľadu na okolnosti je matka povinná platiť. Súd konštatuje, že takto stanovená vyživovacia povinnosť matky zodpovedá 30% jej príjmov vo výške 500,- eur. Súd záverom uvádza, že v konaní nemohol rozhodnúť o zvýšení výživného, aj keď uvedené je v záujme maloletého (v tomto smere sa vyjadril aj procesný opatrovník maloletého), nakoľko na uvedený postup neboli splnené materiálne podmienky na strane matky a súčasne z uvedených dôvodov súd musel pristúpiť k zníženiu výživného.

17. Podľa § 26 ZR, ak sa zmenia pomery súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

18. Keďže rozhodnutím súdu došlo k zmene ostatného rozsudku o výžive maloletého, súd túto skutočnosť uviedol vo výroku rozsudku.

19. Otec v rámci pojednávania vyjadril, že vzhľadom na rast príjmu už nemôže poberať náhradné výživné od Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, a ako mu bude zaplatené výživné tých 30,- eur, ktoré matka reálne neplatí, nakoľko aj pri zvýšenej pracovnej aktivite z jeho strany, potrebuje uvedené prostriedky pre priaznivý rozvoj dieťaťa.

20. Súd k požiadavke otca konštatuje, že matka je povinná platiť výživné, pričom otec sa môže obrátiť na súdneho exekútora, ktorý by prípadne vymáhal výživné od matky. Súd ďalej konštatuje, že výživné matke stanovil v súlade s jej návrhom na najnižšej hranici možného výživného a matka by toto výživné mala platiť, nakoľko ak ho platiť nebude vystavuje sa riziku možného trestného stíhania za trestný čin - prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 a 2 Trestného zákona v podobe úmyselného neplatenia výživného na maloleté dieťa. Súd súčasne konštatuje, že ak by matka bola odsúdená v dobe podmieneného odsúdenia za iný úmyselný trestný čin, musel by jej byť uložený nepodmienečný trest odňatia slobody. Súd súčasne konštatuje, že pre trestnú zodpovednosť matky za prečin zanedbania povinnej výživy, nie je nevyhnutné, aby rozhodnutie o určení výživného bolo právoplatné, t.j. nenadobudnutie právoplatnosti tohto rozhodnutia matku nezbavuje trestnej zodpovednosti. Vzhľadom na uvedené, je potrebné, aby matka platila stanovené výživné každý mesiac k rukám otca v stanovenej výške, ktorú sama označila ako sumu, ktorú je schopná platiť, pričom uvedená suma súčasne predstavuje takmer sumu minimálneho výživného pre maloleté dieťa. Súd ďalej konštatuje, že ak matka nemá zriadený bankový účet je povinná zaslať výživné poštovým peňažným poukazom na adresu otca maloletého dieťaťa. Telefonický kontakt na otca pre prípadné dohodnutie podmienok zaslanie platby je 0949/117803.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia prostredníctvom Okresného súdu Trnava ku Krajskému súdu v Trnave.

V odvolaní je potrebné uviesť: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané. Ďalej je potrebné označiť rozhodnutie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Odvolanie proti rozsudku, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd nesprávne, alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný nesplní povinnosť uloženú mu týmto rozsudkom (platiť výživné), oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.